

Sygn. akt II AKa 327/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dariusz Malak

Sędziowie: SSA Andrzej Rydzewski

SSA Krzysztof Ciemnoczołowski (spr.)

Protokolant: stażysta Arkadiusz Wypych

przy udziale Prokuratora Prokuratury Regionalnej w Gdańsku Janusza Krajewskiego

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2016 r.

sprawy

B. J.

oskarżonego z art. 310 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy

z dnia 21 lipca 2016 r., sygn. akt **III K 1/16**

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę oskarżonego B. J. przekazuje Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy rozpoznawał sprawę **B. J.**, oskarżonego o to, że w dniu 5 grudnia 2013 r. w bliżej nieustalonym miejscu, ze skutkiem mającym miejsce w S. woj. (...), podrobił w celu użycia jako autentyczną umowę przenoszącą prawa do spółki w postaci 941 akcji zwykłych imiennych Krajowej Spółki (...) S.A. z/s w T. w ten sposób, że na datowanej na dzień 5 grudnia 2013 r. umowie sprzedaży akcji Krajowej Spółki (...) S.A. z/s w T. zawartej pomiędzy kupującym spółką (...) Sp. z o.o. z/s w S., a sprzedającym I. J. podrobił podpis wymienionego o treści (...) i w ten sposób, podając się za I. J., doprowadził (...) Sp. z o.o. z/s w S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 941 zł, wprowadzając w błąd M. Z., reprezentującą przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. z/s w S. co do swoje tożsamości, faktu posiadania praw do akcji i przeniesienie ich własności na wyżej wymienioną spółkę, tj. o przestępstwo z art. 310 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 21 lipca 2016 roku, III K 1/16, Sąd Okręgowy w Bydgoszczy uznał oskarżonego za winnego tego, że w okresie od 01 grudnia 2013 roku do 04 grudnia 2013 roku, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, po uprzednim wprowadzeniu w błąd w przeprowadzonych rozmowach telefonicznych pracownika (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. K. L. co do swojej tożsamości oraz faktu posiadania praw do akcji zwykłych imiennych Krajowej Spółki (...) S.A. z siedzibą w T. i przeniesienia ich własności, a następnie podrobieniu w dniu 05 grudnia 2013 r. w

S. na umowie sprzedaży 941 akcji zwykłych imiennych na imię i nazwisko I. J. serii E w numerach od (...) Krajowej Spółki (...) S.A. z siedzibą w T. o wartości nominalnej 1 złoty każda podpisu (...) jako właściciela sprzedawanych akcji doprowadził w ten sposób (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 941 złotych działając w ten sposób na szkodę wymienionej ostatnio Spółki, z tym ustaleniem, iż czyn jego stanowi wypadek mniejszej wagi opisany przepisem art. 286 § 3 k.k. i art. 270 § 2a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 3 k.k. wymierzył mu grzywnę w ilości 50 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych;

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcie o kosztach sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator, który zaskarżył go w całości na niekorzyść oskarżonego, zarzucając:

1) obrazę art. 41 § 1 k.p.k. polegającą na procedowaniu i wydaniu wyroku przez sędziego, co do którego istniała uzasadniona wątpliwość co do jego bezstronności w przedmiotowej sprawie, wyrażająca się w okoliczności, iż wcześniej sędzia ten wydał postanowienie w przedmiocie przekazania sprawy do rozpoznania właściwemu sądowi, w którym dokonał „przedsądu” stwierdzając, że zarzucany oskarżonemu czyn nie może zostać zakwalifikowany jako zbrodnia z art. 310 § 1 k.k., a jedynie jako występki z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

2) obrazę art. 310 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, kiedy zachowanie oskarżonego polegające na podrobieniu na umowie sprzedaży 941 akcji zwykłych imiennych na imię i nazwisko I. J. podpisu (...) skutkuje wyczerpaniem znamion powołanego przepisu, a nie przyjętego przez Sąd art. 270 § 1 k.k.

W związku z tym prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

W pełni zasadnym okazał się pierwszy z zarzutów apelacyjnych, w związku z czym zgodnie z art. 436 k.p.k. badanie zarzutu drugiego uznano za przedwczesne, a rozpoznanie apelacji należało ograniczyć wyłącznie do uchybienia w postaci obrazu przepisu art. 41 § 1 k.p.k.

Na wstępie należy stwierdzić, że przepis art. 41 § 1 k.p.k. jest adresowany zarówno do stron procesowych, jak i do sędziego. Tym samym okoliczność, że prokurator nie składał w niniejszej sprawie wniosku o wyłączenie sędziego, nie zwalnia samego sędziego z rozważenia, czy istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie.

Apelujący ma rację, że sędzia miał wyrobiony pogląd prawny na sprawę, gdyż w uzasadnieniu wyroku powołał się na wcześniej wydane przez siebie postanowienie z dnia 01.02.2016 r., w którym to zresztą, niezależnie od wyrażenia poglądu na kwalifikację prawną, wypowiadał się również kategorycznie co do winy oskarżonego. Tym samym doszło do uzewnętrznienia przez sędziego swojego poglądu na sprawę przed wydaniem orzeczenia kończącego postępowanie, w związku z czym już na etapie pierwszoinstancyjnego przewodu sądowego istniało realne niebezpieczeństwo rozpoznania sprawy przez stronniczo nastawionego sędziego. Tymczasem instytucja iudex suspectus ma miejsce właśnie wtedy, gdy brak jest możliwości obiektywnego przekonania przeciętnej rozsądnej osoby, że ustalone okoliczności nie będą rzutowały na bezstronne osądzenie sprawy (podobnie post. SN z 24.09.2008 r., III KK 73/08, LEX nr 465883). Zatem w niniejszej sprawie uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego należy wiązać z okolicznością, iż sędzia przed wydaniem orzeczenia kończącego sprawę, z góry zajął określone stanowisko co do istoty sprawy, ujawniając je w innym orzeczeniu, tj. w postanowieniu o przekazaniu sprawy według właściwości. Tym samym stwierdzone uchybienie w postaci obrazu art. 41 § 1 k.k. niewątpliwie mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, albowiem pozbawiało stronę oskarżycielską realnej szansy na przekonanie składu orzekającego do swojego poglądu prawnego, z drugiej zaś pozbawiało oskarżonego i jego obrońcę realnej szansy na przekonanie tegoż składu co do prezentowanej linii obrony (skoro oskarżony do winy się nie przyznawał, a sędzia referent już na etapie wydawania postanowienia z

dnia 01.02.2016 roku stwierdził, że wina oskarżonego w zakresie oszustwa i fałszerstwa podpisu na dokumencie nie ulega wątpliwości).

W świetle powyższych okoliczności zaskarżony wyrok nie mógł się ostać.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy zajdzie konieczność ponowienia przewodu sądowego, jednakże mając na względzie generalnie bezsporny charakter dowodów, wystarczającym będzie ich ujawnienie na podstawie art. 442 § 2 k.p.k. Bezpośrednie przeprowadzenie poszczególnych dowodów należy rozważyć jedynie wtedy, gdy wynikać to będzie z uzasadnionych wniosków stron lub przekonania Sądu orzekającego.

O ile przewód sądowy potwierdzi, że oskarżony dopuścił się czynu zabronionego, Sąd Okręgowy winien wnikliwie rozważyć, czy poczynione ustalenia co do faktów dają podstawę do przyjęcia kwalifikacji prawnej proponowanej przez oskarżyciela publicznego w akcie oskarżenia. Koniecznym będzie również rzeczowe umotywowanie przyjętego w tej mierze stanowiska.